# Radiumtherapie

**Patiënteninformatie Medische beeldvorming/nucleaire geneeskunde**

**Radiumtherapie**

## Inleiding

Met uw instemming heeft uw behandelend specialist u verwezen voor een behandeling met radium. Met radium wordt bij deze behandeling de radioactieve stof radium-223 bedoeld (merknaam Xofigo). Deze therapie vindt plaats op de afdeling medische beeldvorming/nucleaire geneeskunde in het Bravis ziekenhuis op locatie Roosendaal.

## Wat is radiumtherapie?

De behandeling gebeurt bij patiënten bij wie de prostaatkanker naar de botten is uitgezaaid en waarbij hormonale therapie en/of chemotherapie onvoldoende effect had, of waarbij behandeling met chemotherapie niet mogelijk was. De behandeling is gericht op uitzaaiingen in de botten; deze worden ook wel botmetastasen, botuitzaaiingen of skeletmetastasen genoemd. Een behandeling met radium heeft geen effect op uitzaaiingen die buiten de botten zijn gelegen. Het radioactieve radium wordt door botmetastasen opgenomen. Binnen deze botmetastasen geeft het radium zijn straling af en daardoor worden tumorcellen vernietigd. Hierdoor nemen de botmetastasen af en wordt de ziekte geremd.

## Voorbereiding

Ongeveer een week voor iedere radiumtoediening wordt er ter controle bloed afgenomen. Dit bloedonderzoek gebeurt om te bepalen of het beenmerg voldoende bloedcellen en bloedplaatjes aanmaakt om de behandeling met radium veilig te kunnen ondergaan. De bloedcontrole voor de eerste behandeling spreekt de oncoloog af. De volgende bloedcontroles spreekt de nucleair geneeskundige af. U krijgt telefonisch bericht met de uitslagen van de bloedcontroles en u hoort dan direct of de volgende behandeling kan doorgaan.

Voor de radiumbehandeling is geen speciale voorbereiding nodig. U hoeft niet nuchter te zijn op de dag van de behandeling en mag dus normaal eten en drinken. Uw behandelaar heeft al met u besproken of uw medicijnen aangepast moeten worden.

## De behandeling

Het behandeltraject bestaat uit maximaal zes injecties met radium waarbij tussen de toedieningen steeds minimaal vier weken en maximaal acht weken zit.

Voor de behandeling meldt u zich op het afgesproken tijdstip op de afdeling medische beeldvorming/nucleaire geneeskunde. Het is toegestaan om een (volwassen) begeleider mee te nemen. De behandeling wordt poliklinisch uitgevoerd.

U krijgt een infuus in een bloedvat in de arm. Via dit infuus krijgt u radium toegediend. Dit duurt slechts enkele minuten. Hierna wordt het infuus nagespoeld met een fysiologische zoutoplossing. Na de behandeling verwijdert de medewerker het infuus uit uw arm. De behandeling duurt in totaal ongeveer 30 minuten. Direct na de toediening van radium mag u weer naar huis. U kunt daarna uw gewone werkzaamheden voortzetten. De behandeling heeft geen invloed op de rijvaardigheid.

Heeft u last van moeizame of vertraagde stoelgang (obstipatie) of diarree? Meld dit dan voor de behandeling, omdat u het radium via de ontlasting uitscheidt.

## Bijwerkingen

De behandeling met radium heeft meestal weinig bijwerkingen. Er zijn geen allergische reacties op de toediening van radium te verwachten. In zeldzame gevallen treden na het toedienen van radium toch tijdelijke bijwerkingen op. U kunt zich ziek en misselijk voelen, diarree krijgen of braken. Op de plaats van de injectie kunt u last krijgen van pijn, zwelling of een rode huid. Deze bijwerkingen trekken meestal snel weg.

Als gevolg van de behandeling kan er een (tijdelijke) verlaging van het aantal rode bloedcellen, witte bloedcellen en/of bloedplaatjes optreden. Deze verlaging kan gepaard gaan met vermoeidheid door bloedarmoede, verhoogde gevoeligheid voor infecties of een neiging tot bloedingen. Wanneer deze bloedwaarden te laag zijn voorafgaande aan een radiumbehandeling zal de behandeling worden uitgesteld of stopgezet.

Krijgt u binnen zes weken na een behandeling met radium last van koorts, infectie, blauwe plekken of bloedingen die niet gemakkelijk stoppen? Neem dan contact op met de nucleair geneeskundige of uw eigen behandelend arts.

Soms worden botmetastasen door de behandeling gedurende enkele dagen geprikkeld. Daardoor kan tijdelijk een toename van pijnklachten ontstaan. Deze pijn treedt op in de eerste dagen na toediening en gaat meestal binnen enkele dagen weer over. Ook patiënten die eerder geen pijn hadden, kunnen tijdelijk toch enige pijn ervaren. Als het nodig is, kunt u in deze periode extra pijnstillers gebruiken. Uw behandelaars kunnen u hierbij adviseren.

**Neem bij onderstaande bijwerkingen altijd contact op met uw behandelend arts:**

- Als u een ongewone bloeduitstorting ziet.
- Als u meer bloedt dan normaal na een verwonding.
- Als u koorts heeft boven de 38,5 ºC.
- Bij ernstige toename van pijn in de botten.
- Pijn, zwelling of gevoelloosheid van de kaak.
- Gevoel van loszitten van tanden.

## Straling en leefregels na de therapie

Een groot deel van het toegediende radium wordt opgenomen in de botmetastasen. Radium zendt straling uit die wel de botmetastasen behandelt, maar die niet of nauwelijks buiten uw lichaam treedt. Deze straling bereikt mensen om u heen niet. U hoeft geen afstand te houden, ook niet van jonge kinderen of zwangere vrouwen.

Het is belangrijk gedurende één week na een toediening van radium de in deze folder genoemde leefregels te volgen. Door deze regels te volgen, beschermt u zichzelf en de mensen om u heen tegen ongewenste effecten van de straling van het radium.

### Toiletgebruik

Plas zittend om besmetting van de toiletruimte te voorkomen. Spoel het toilet tweemaal door na elk gebruik en was meteen daarna uw handen grondig.

### Het opruimen van besmettingen

Morst u lichaamsvloeistoffen zoals ontlasting, urine, bloed, wondvocht of braaksel? Dan moet u dit volledig en direct opruimen. Gebruik hierbij altijd plastic handschoenen. Alle gebruikte materialen doet u in een plastic zak die u in de huisvuilcontainer mag doen. Daarna wast u, of de persoon die u helpt, heel goed de handen. Komt de besmetting op uw kleding terecht? Dan dient u deze bij voorkeur direct apart te wassen in een wasmachine. Heeft u last van diarree of lichte urine-incontinentie? Gebruik dan incontinentiemateriaal (luierbroekjes) gedurende de eerste week na elke injectie met radium om besmetting van uw kleding en huis met radioactiviteit te voorkomen.

### Incontinentie en stoma

Bent u incontinent van urine of ontlasting? Neem dan voor de toediening contact op met afdeling medische beeldvorming/nucleaire geneeskunde. Bent u ernstig incontinent van urine? Dan is het mogelijk dat u voor de toediening van radium tijdelijk een katheter in de blaas krijgt. Heeft u al een katheter? Vervang dan dagelijks uw katheter(zak). Gebruik hierbij wegwerphandschoenen.

Heeft u een stoma? Dan moet u gedurende een week na de behandeling het stomazakje met handschoenen verwisselen. Het stomazakje en alle gebruikte materialen moeten direct weggegooid worden in een afgesloten zak in de huisvuilcontainer.

### Seksualiteit

Gedurende de behandelperiode met radium is het toegestaan om seksuele contacten te hebben. Vanwege het mogelijke effect van de straling op het sperma dient u in het eerste halfjaar na de behandeling wel te voorkomen dat u een zwangerschap veroorzaakt.

### Andere medische zorg

In de eerste week na iedere behandeling met radium moeten medewerkers in de zorg weten dat u een behandeling met een radioactieve stof hebt gehad. Meld dit dus aan de medewerkers als er een andere behandeling of een ander onderzoek moet plaatsvinden. Zij kunnen dan contact opnemen met de afdeling medische beeldvorming/nucleaire geneeskunde. Een bloedafname kan op de normale manier plaatsvinden.

## Route

De afdeling medische beeldvorming/nucleaire geneeskunde van het Bravis ziekenhuis bevindt zich op locatie Roosendaal op route 141 op de eerste verdieping. De afdeling is het best bereikbaar via de hoofdingang.

## Vragen

Heeft u een uitnodiging voor BeterDichtbij en heeft uw vraag geen spoed? Stel dan uw vraag via de BeterDichtbij app. U ontvangt binnen één werkdag een reactie.

Heeft uw vraag spoed of heeft u nog geen uitnodiging ontvangen voor BeterDichtbij? Neem dan contact op het secretariaat medische beeldvorming/nucleaire geneeskunde op 088 – 70 68 550. Kijk op Nucleaire geneeskunde - Bravis | Bravis voor de actuele bereikbaarheid.

## Afspraken

De radioactieve stof wordt een week voor uw komst speciaal voor u besteld. Deze bestelling kan niet meer worden geannuleerd. Het radium is kostbaar en helaas maar kort houdbaar, daarom is het belangrijk dat u op tijd aanwezig bent voor de behandeling. Bent u verhinderd of zijn er veranderingen in uw medische situatie, neem dan tijdig contact op met de afdeling medische beeldvorming/nucleaire geneeskunde.

**Afspraken m.b.t. radiumtherapie:**

| | **Datum:** | **Tijd:** |
|---|---|---|
| Bloedcontrole 1 | | |
| Radiumtherapie 1 | | |
| Bloedcontrole 2 | | |
| Radiumtherapie 2 | | |
| Bloedcontrole 3 | | |
| Radiumtherapie 3 | | |
| Bloedcontrole 4 | | |
| Radiumtherapie 4 | | |
| Bloedcontrole 5 | | |
| Radiumtherapie 5 | | |
| Bloedcontrole 6 | | |
| Radiumtherapie 6 | | |

Bron: NVNG

## Verhinderd?

Bent u verhinderd? Geef dit dan zo snel mogelijk door aan secretariaat medische beeldvorming/nucleaire geneeskunde op 088 - 70 68 550. Kijk op Nucleaire geneeskunde - Bravis | Bravis voor de actuele bereikbaarheid.

## Suggesties en klachten

De organisatie van het ziekenhuis kan altijd beter. Uw suggesties zijn dan ook van harte welkom op het Patiënten Service Bureau. Ook kan het voorkomen dat u niet helemaal tevreden bent over de manier waarop u in ons ziekenhuis behandeld bent. Bespreek dit in de eerste plaats met degene die u daar verantwoordelijk voor acht, bijvoorbeeld de medisch specialist, het hoofd van de afdeling of een verpleegkundige. Lost dit gesprek niets op, dan kunt u contact opnemen met het Patiënten Service Bureau. Het ziekenhuis beschikt namelijk over meerdere procedures voor de correcte afhandeling van klachten. Het Patiënten Service Bureau kan u daarbij helpen.

02/25